

## **İŞ VE BİLİŞİM UYGULAMA İLKE VE KURALLARI DÜZENLEMELERİ**

### **A. GENEL İLKELER**

#### **Eski**

5. Üyelerin ve MKK çalışanlarının MKS'ye erişimleri ancak PKI (açık anahtar altyapısı) kapsamında elektronik sertifikalar vasıtasıyla mümkündür. MKS'ye üyeler tarafından iletilen tüm üye bildirimlerinin elektronik imza taşıması zorunludur. MKS'de işlemler elektronik imza ile birlikte saklanır ve elektronik imza doğrulaması yapılmadan işleme konulmaz. Benzer şekilde MKS tarafından üretilen MKK bildirimlerinin tamamı MKK elektronik imzasını içerir.

#### **Yeni**

5. Üyelerin ve MKK çalışanlarının MKS'ye erişimleri ancak PKI (açık anahtar altyapısı) kapsamında nitelikli elektronik sertifikalar vasıtasıyla mümkündür. MKS'ye üyeler tarafından iletilen tüm üye bildirimlerinin elektronik imza taşıması zorunludur. MKS'de işlemler elektronik imza ile birlikte saklanır ve elektronik imza doğrulaması yapılmadan işleme konulmaz. Benzer şekilde MKS tarafından üretilen MKK bildirimlerinin tamamı MKK elektronik imzasını içerir.

### **D. YETKİLENDİRME İŞLEMLERİ GENEL UYGULAMA İLKELERİ**

#### **Eski**

1. MKS'de kayıtlar ancak "MKK sertifika hizmetleri" kapsamında sertifika işlemlerini tamamlamış kullanıcılar tarafından akıllı kartlar kullanılarak oluşturulabilir. Bu çerçevede öncelikle sertifikalar MKK tarafından MKS'ne yüklenir. MKK tarafından sisteme yüklenen sertifikalar ile üye bağlantıları yapılır.
2. Üyelerin "ana yetkili" ve "kullanıcı" olmak üzere iki farklı tip kullanıcıları bulunur. Kullanıcıların hangi tip kullanıcı olduğu MKS'de MKK tarafından üyeden gelen bilgi doğrultusunda tanımlanır. Üye tarafından aksi bildirilmedikçe üyelik başvuruları sırasında Şirket Yetkilisi olarak bildirilen kullanıcılar Ana Yetkili olarak tanımlanır.
3. Kullanıcı kodları kullanıcıların sisteme tanımlanması aşamasında MKK tarafından oluşturulur. Kullanıcı kodları üye kodunun sonuna 001'den başlayarak üç haneli rakam eklenmesi şeklinde oluşturulmaktadır. Ana yetkililerin kullanıcı kodlarının sonunda yer alan üç hane 900-990 arasındaki rakamlardan oluşurken, diğer kullanıcı kodlarının sonunda yer alan üç hane 001-899 arasındaki rakamlardan oluşur.
4. MKS'ye akıllı kart şifresi (PIN kodu) ve MKS şifresi ile bağlanılır. Akıllı kart şifresi ESHS (Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı), MKS şifresi ise doğrudan MKS tarafından sağlanır. Şifre basım yetkisi olan kullanıcılar, diğer kullanıcılar için şifre üretirler. Bir üyede şifre basım yetkisine sahip kullanıcı mevcut değilse, şifre yazılı başvuruya istinaden MKK tarafından üretilip elden veya posta ile ilgisine iletilir. MKS şifrelerinin kullanım süresi 90 gündür, bu süre öncesinde şifrenin değiştirilmesi gerekir.
5. Kullanıcıya ait sertifikanın süresinin dolmasını veya üye tarafından Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş elektronik sertifika hizmet sağlayıcılarına (ESHS)

yeni bir kullanıcı için 'akıllı kart' talebi iletilmesini takiben ESHS tarafından MKK sistemine gönderilen Sertifika MKK tarafından kullanıcının ait olduğu üye ile eşleştirilir. Üye ise yeni sertifikayı sistem üzerinden kullanıcısına atar veya eski sertifikayı yenisi ile değiştirerek güncelleme işlemini gerçekleştirerek kullanıcının sisteme bağlanmasını sağlar..

6. MKS sisteminde MKK tarafından her üye için bir ana yetkili tanımlanmak zorundadır. Ana yetkili üye kullanıcılarına "yetki verme yetkisine" sahip kullanıcı olup, diğer bir kullanıcıya yetkilendirme yetkisi vererek bu kullanıcının da ana yetkili gibi yetkilendirme yapmasını sağlayabilir. Ana yetkili dışındaki kullanıcılar MKS'de ancak ana yetkilinin kendilerine verdiği yetkiler çerçevesinde işlem yapabilirler.
7. Kullanıcıların MKS kullanıcı şifrelerini sisteme 3 defa hatalı girmeleri durumunda şifreleri sistem tarafından bloke edilir. Kullanıcılar şifrelerini sehven hatalı girdikleri ve de doğru şifreyi hatırladıkları durumda Kurum ana yetkilisi tarafından Kullanıcı Kodları aktif duruma getirilir ve kullanıcıların doğru şifreyi girmelerini takiben sisteme girişlerine izin verilir. Ana yetkilinin kullanıcı kodunun bloke olduğu durumlarda ise Ana yetkili kullanıcı kodunun Aktif duruma getirilmesi talebini yazılı olarak MKK'ya iletmelidir.
8. Kurum Ana yetkilisi gerekli görüldüğü hallerde kullanıcıları pasif duruma getirerek sisteme girişlerini veya sistemde işlem yapmalarını engelleyebilme olanağına sahiptir.
9. Sistemde işlem yetkileri, mesaj bazında tutulmakta olup, işlemleri gerçekleştirecek olan kullanıcılara mesaj bazında atanır. Yetkisi olmayan bir kullanıcı kendisine atanmamış mesaj işleviyle ilgili menü adımına ulaşamaz.
10. Genel uygulama olarak MKS'de gerçekleştirilecek işlemler Giriş ve Onay olmak üzere iki aşamalıdır. Kurumun tercihi bu işlemi tek kullanıcın yapması yönünde ise kullanıcıya her iki mesaj yetkisinin birlikte atanması gerekir.
11. MKS'de tanımlanacak mesaj işlevlerinin grup halinde bir rol başlığı altında tanımlanması mümkündür. Böylece aynı işlevleri gerçekleştirecek kullanıcılara rol başlığı altında tanımlanmış tüm mesaj işlevlerinin tek seferde atanmasına imkan verilmektedir.
12. İki üye arasında ortak sorumluluk taahhünamesi imzalanarak, bir üyenin MKS işlemlerinin başka bir üye tarafından yapılacağı durumlarda, işlemleri yapacak üyenin ana yetkilisine, adına işlem yapılacak üyede yetkilendirme yetkisi verilir. Ana yetkililer, bu yetkiyi sadece kendi üye koduna ait kullanıcıları için kullanabilirler.
13. MKS nezdinde üyeler yetkilendirme işlemlerine ilişkin raporlar alabilirler.

## **Yeni**

1. MKS'de oluşturulacak kayıtlar ancak "MKK sertifika hizmetleri" kapsamında temin edilen nitelikli elektronik sertifikaya sahip ve MKK nezdinde ataması yapılmış olan temsilciler aracılığıyla yapılabilir. Bu çerçevede; öncelikle MKK temsilcilerine ait sertifikaların MKK tarafından MKS'ye yüklenmesi gerekmekte ve sertifika sahibi temsilcinin MKS'ye bağlantı kurması gerekmektedir.
2. Üyelerin "ana yetkili" (şirket yetkilisi) ve "kullanıcı" (web uygulama ve gözetim yetkilisi) olmak üzere farklı tipte kullanıcıları bulunmalıdır. Kullanıcıların hangi temsilci türünde

tanımlanacakları, üyeler tarafından iletilen temsilci atama kararına ve evrakına istinaden belirlenmektedir.

3. Kullanıcı kodları, kullanıcıların sisteme tanımlanması aşamasında MKK tarafından oluşturulur. Kullanıcı kodları üye kodunun sonuna 001'den başlayarak üç haneli rakam eklenmesi şeklinde oluşturulmaktadır. Şirket yetkililerinin kullanıcı kodlarının sonunda yer alan üç hane 900-990 arasındaki rakamlardan oluşurken, diğer kullanıcı kodlarının sonunda yer alan üç hane 001-899 arasındaki rakamlardan oluşur.
4. MKS'ye akıllı kart şifresi (PIN kodu) ve MKS şifresi ile bağlanmaktadır. Akıllı kart şifresi (PIN Kodu) Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı (ESHS) şirket tarafından kullanıcıya iletilirken, MKS şifresi doğrudan MKS tarafından sağlanmaktadır. Şifre basım yetkisine sahip olan şirket yetkilisi temsilci türüne haiz temsilciler, diğer kullanıcılar için şifre üretilmektedir. Bir üyede şifre basım yetkisine sahip şirket yetkilisi, MKS'de aktif statüde değilse, diğer kullanıcıların MKS şifre talepleri, üyelerin yazılı taleplerine istinaden MKK tarafından üretilerek elden veya posta ile ilgisine iletilmektedir. MKS şifresinin kullanım süresi 90 gün olup bu süre zarfında MKS şifresinin güncellenmesi gerekmektedir.
5. Kullanıcıya ait sertifikanın süresinin dolmasını veya üye tarafından Telekomünikasyon Kurumu tarafından yetkilendirilmiş ESHS yeni bir kullanıcı için 'akıllı kart' talebi iletilmesini takiben, ESHS tarafından MKK sistemine gönderilen sertifika, MKK tarafından kullanıcının ait olduğu üye kodu ile eşleştirilir. Üye ise yeni sertifikayı sistem üzerinden kullanıcısına atar veya eski sertifikayı yenisi ile değiştirerek güncelleme işlemini gerçekleştirerek kullanıcının sisteme bağlanmasını sağlar..
6. Üyelerin MKS işlemlerini kendileri yürütmek istemesi durumunda, MKK nezdinde temsilci atamaları zorunlu olup en az bir şirket yetkilisi atamaları gerekmektedir. Şirket yetkilisi "yetki verme yetkisine" sahip kullanıcı olup şirket yetkilisi dışındaki kullanıcılar MKS'de ancak şirket yetkilisinin kendilerine verdiği yetkiler çerçevesinde işlem yapabilmektedirler.
7. Kullanıcıların MKS kullanıcı şifrelerini sisteme 3 defa hatalı girmeleri durumunda şifreleri sistem tarafından bloke edilmektedir. Kullanıcılar şifrelerini sehven hatalı girdikleri ve de doğru şifreyi hatırladıkları durumlarda üye şirket yetkilisi tarafından kullanıcı kodları aktif duruma getirilir ve kullanıcıların doğru şifreyi girmelerini takiben sisteme girişlerine izin verilir. Şirket yetkilisinin kullanıcı kodunun bloke olduğu durumlarda ise, şirket yetkilisinin kullanıcı kodunun aktif duruma getirilmesi talebini yazılı olarak MKK'ya iletmeleri gerekmektedir.
8. Kurum Anaüye şirket yetkilisi gerekli görüldüğü hallerde, diğer kullanıcıları pasif duruma getirerek sisteme girişlerini veya sistemde işlem yapmalarını engelleyebilme olanağına sahiptir.
9. Sistemde işlem yetkileri, mesaj bazında tutulmakta olup işlemleri gerçekleştirecek olan kullanıcılara bu yetkiler mesaj bazında atanmaktadır. İlgili mesaj bazında yetkisi olmayan bir kullanıcı, kendisine atanmamış mesaj işleviyle ilgili menü adımına ulaşamaz.
10. Genel uygulama olarak MKS'de gerçekleştirilecek işlemler, Giriş ve Onay olmak üzere iki aşamalıdır.
11. MKS'de tanımlanacak mesaj işlevlerinin grup halinde bir rol başlığı altında tanımlanması mümkündür. Böylece aynı işlevleri gerçekleştirecek kullanıcılara rol

başlığı altında tanımlanmış tüm mesaj işlevlerinin tek seferde atanmasına imkan verilmektedir.

12. İki üye arasında ortak sorumluluk taahhütnamesi imzalanarak, bir üyenin MKS işlemlerinin başka bir MKK üyesi tarafından yapılacağı durumlarda, işlemleri yapacak üyenin şirket yetkilisine, adına işlem yapılacak üyede yetkilendirme yetkisi verilmektedir. Şirket yetkilileri, bu yetkiyi sadece kendi üye koduna ait kullanıcıları için kullanabilmektedirler.
13. Üyeler yetkilendirme işlemlerine ilişkin raporları MKS'den alabilmektedirler.

## **O. ÜYE KOD TANIMLAMALARI**

### **Eski**

- 2- Hem aracı kuruluş, hem de ihraççı sıfatı taşıyan üyeler için ayrı kodlar tahsis edilir. Hisse senedi ve yatırım fonu gibi birden çok menkul kıymet ihraç eden üyelere her bir menkul kıymet için ayrı kod verilir. Özel sektör tahvili için ayrı kod verilmeyerek, işlemler hisse senedi kodunun altında sürdürülür.
- 3- Yabancı saklama faaliyetinde bulunan bankalara ve portföy saklama kuruluşlarına başvuruları halinde MKK tarafından belirlenecek ikinci bir kod tesis edilir. Bu ikinci kodun üye ünvanı [..... Bankası (Yabancı Saklama)] ve [..... Bankası (Portföy Saklama)] şeklinde gösterilir. Yabancı saklama ibaresinin ünvanda kullanılması, ilgili üye nezdinde bulunan kıymetlerin hak sahiplerinin yabancı uyruklu olduğunun MKK tarafından teyidi anlamına gelmez.

### **Yeni**

- 2- Hem aracı kuruluş, hem de ihraççı sıfatı taşıyan üyeler için ayrı kodlar tahsis edilir. Hisse senedi ve yatırım fonu gibi birden çok menkul kıymet ihraç eden üyelere her bir menkul kıymet için ayrı bir kod verilir. Özel sektör tahvili için ayrı kod verilmeyerek, işlemler hisse senedi kodunun altında sürdürülür.
- 3- Yabancı saklama faaliyetinde bulunan bankalara ve portföy saklama kuruluşlarına başvuruları halinde, MKK tarafından belirlenecek ikinci bir kod tesis edilir. Yabancı saklama ibaresinin ünvanda kullanılması, ilgili üye nezdinde bulunan kıymetlerin hak sahiplerinin yabancı uyruklu olduğunun MKK tarafından teyidi anlamına gelmez.

## **J. 1. 4 - Yatırım Fonları Katılma Payı İhraç İşlemleri**

### **Eski**

Mevzuatta tanımlandığı şekliyle yatırım fonu, halktan katılma belgeleri karşılığı toplanan paralarla, belge sahipleri hesabına, riskin dağıtılması ilkesi ve inançlı mülkiyet esaslarına göre, belirli varlıklardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulan mal varlığıdır.

1. Fonun tüzel kişiliği yoktur ve katılma payları ancak içtüzüğünde kurucu dışındaki aracı kuruluşlarca serbestçe alım satımı öngörülen A tipi yatırım fonlarının katılma belgeleri menkul kıymet sayılmakta, diğerleri ise kıymetli evrak olarak kabul edilmektedir.
2. Katılma belgelerinin itibari değeri yoktur. Fon pay değeri, fon toplam değerinin tedavüldeki katılma belgelerinin kapsadığı pay sayısına bölünmesiyle elde edilir.
3. SPK'dan alınan izni müteakip kurucu tarafından MKK'ya iletilen belgelere istinaden, MKK tarafından Merkezi Kaydi Sistemde ihraççı üye olarak tanımlanmış olan yatırım fonu kurucusunun altında bulunan IHRACSAT (Satılabilir Paylar Havuz Hesabı) hesabında Fon Tutarı Artırım- Azaltım ekranları kullanılarak fon kaydi pay miktarı "ihraç edilen paylar" olarak oluşturulur.
4. İhraççı üye, MKK sistemine aktarılabacak tüm pay alım satımlarını IHRACSAT havuz hesabından gerçekleştirecektir.
5. MKK tarafından gerçekleştirilen yatırım fonu katılma belgesi kaydileştirme işlemleri Sermaye Piyasası Kuruluna raporlanacaktır.
6. Borsa Yatırım Fonları kaydi payları da yatırım fonu kaydileştirme prensiplerine uygun olarak ihraççı üye altında bulunan IHRACSAT hesabında oluşturulur.
7. Yatırımcıların ellerinde bulunan basılı katılma belgeleri karşılığı kaydi paylar ihraççı üye altında bulunan FZKBOH hesabında toplu olarak izlenir.
8. FZKBOH hesaplarında izlenen kaydi paylar karşılığı katılma belgelerinin yatırımcılar tarafından kaydileştirme amacıyla ihraççıya teslim edilmesi sonrası işlemler hisse senedi fiziki teslim prensiplerine uygun olarak kaydileşme bildirimleri menülerinden gerçekleştirilir.
9. KAYDBOH hesaplarında izlenen iptal edilmiş fiziki katılma belgeleri karşılığı kaydi paylar ihraççı tarafından Bilinmeyen Pay Dönüşüm işlemleri ile yatırımcı hesaplarına aktarılır.

## **Yeni**

1. Mevzuatta tanımlandığı şekliyle yatırım fonu, halktan katılma belgeleri karşılığı toplanan paralarla, belge sahipleri hesabına, riskin dağıtılması ilkesi ve inançlı

mülkiyet esaslarına göre, belirli varlıklardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulan mal varlığıdır.

2. Fonun tüzel kişiliği yoktur ve katılma payları ancak içtüzüğünde kurucu dışındaki aracı kuruluşlarca serbestçe alım satımı öngörülen A tipi yatırım fonlarının katılma belgeleri menkul kıymet sayılmakta, diğerleri ise kıymetli evrak olarak kabul edilmektedir.
3. Katılma belgelerinin itibari değeri yoktur. Fon pay değeri, fon toplam değerinin tedavüldeki katılma belgelerinin kapsadığı pay sayısına bölünmesiyle elde edilir.
4. Şemsiye fon tanımlamaları ile fon ISIN kod tanımlamaları, fon kurucusu üyeler tarafından SPK'dan alınan izni müteakip MKK'ya iletilen belgeler doğrultusunda, MKK tarafından gerçekleştirilir.
5. Fon kaydi pay miktarları, SPK'dan alınan izni müteakip kurucu tarafından MKK'ya iletilen belgeler doğrultusunda , şemsiye fonlara bağlı alt fonlar dışındaki fonlar için MKK, şemsiye fonlara bağlı alt fonlar için ise kurucu üye tarafından MKK tarafından Merkezi Kaydi Sistemde ihraççı üye olarak tanımlanmış olan yatırım fonu kurucusunun altında bulunan IHRACSAT (Satılabilir Paylar Havuz Hesabı) hesabında Fon Tutarı Artırım- Azaltım ekranları kullanılarak fon kaydi pay miktarı "ihraç edilen paylar" olarak oluşturulur.
6. İhraççı üye, MKK sistemine aktarılabacak tüm pay alım satımlarını IHRACSAT havuz hesabından gerçekleştirecektir.
7. MKK tarafından gerçekleştirilen yatırım fonu katılma belgesi kaydileştirme işlemleri Sermaye Piyasası Kuruluna raporlanacaktır.
8. Borsa Yatırım Fonları kaydi payları da yatırım fonu kaydileştirme prensiplerine uygun olarak ihraççı üye altında bulunan IHRACSAT hesabında oluşturulur.
9. Yatırımcıların ellerinde bulunan basılı katılma belgeleri karşılığı kaydi paylar ihraççı üye altında bulunan FZKBOH hesabında toplu olarak izlenir.
10. FZKBOH hesaplarında izlenen kaydi paylar karşılığı katılma belgelerinin yatırımcılar tarafından kaydileştirme amacıyla ihraççıya teslim edilmesi sonrası işlemler hise senedi fiziki teslim prensiplerine uygun olarak kaydileşme bildirimleri menülerinden gerçekleştirilir.
11. KAYDBOH hesaplarında izlenen iptal edilmiş fiziki katılma belgeleri karşılığı kaydi paylar ihraççı tarafından Bilinmeyen Pay Dönüşüm işlemleri ile yatırımcı hesaplarına aktarılır.

### **J. 1. 5 – Yatırım Fonları Devir Birleşme Tasfiye İşlemleri**

#### **Eski**

Yatırım fonları devir, birleşme ve tasfiye işlemleri Kurul'un yatırım fonu ihraççısı şirketin talebini onaylaması sonrasında ihraççının MKK tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri de içeren yazılı talebi ile gerçekleştirilebilir.

1. Devir birleşme işlemleri MKK tarafından kurumların yazılı başvurusu neticesinde birleşmeye esas alınacak fiyattan belirlenen dönüşüm oranı ile MKS'de otomatik olarak gerçekleştirilir.
2. Devir birleşme işlemine esas teşkil eden dönüşüm oranı kurucu tarafından yazılı olarak bildirilir.
3. Fon devir ve birleşme işlemi nedeniyle devrolan fona ait var ise FZKBOH bakiyesi karşılığı kaydi paylar, devralan fona ait kaydi pay olarak ve devir/birleşme oranından hesaplanan bakiye üzerinden ihraççı üye KAYDBOH hesabında toplu olarak izlenir.
4. Koruma ve garantili fonlarda kurucu tarafından fon türü değişikliği yapılması (garantili veya korumalı fondan şemsiye fona dönüştürülmesi) durumunda ilgili fonun tasfiye işlemi için ayrıca belge talep edilmez, fon türü değişikliği bilgi ve belgeleri tasfiyede esas alınabilir.
5. Tasfiye edilen yatırım fonlarına ait kaydi payların iptali ve ISIN kodunun pasif duruma getirilmesi MKK personeli tarafından gerçekleştirilir.

#### **Yeni**

1. Yatırım fonları devir, birleşme ve tasfiye işlemleri Kurul'un yatırım fonu ihraççısı şirketin talebini onaylaması sonrasında ihraççının MKK tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri de içeren yazılı talebi ile gerçekleştirilebilir.
2. Devir birleşme işlemleri MKK tarafından kurumların yazılı başvurusu neticesinde birleşmeye esas alınacak fiyattan belirlenen dönüşüm oranı ile MKS'de otomatik olarak gerçekleştirilir.
3. Devir birleşme işlemine esas teşkil eden dönüşüm oranı kurucu tarafından yazılı olarak bildirilir.

4. Fon devir ve birleşme işlemi nedeniyle devrolan fona ait var ise FZKBOH bakiyesi karşılığı kaydi paylar, devralan fona ait kaydi pay olarak ve devir/birleşme oranından hesaplanan bakiye üzerinden ihraççı üye KAYDBOH hesabında toplu olarak izlenir.
5. Koruma ve garantili fonlarda kurucu tarafından fon türü değişikliği yapılması (garantili veya korumalı fondan şemsiye fona dönüştürülmesi) durumunda ilgili fonun tasfiye işlemi için ayrıca belge talep edilmez, fon türü değişikliği bilgi ve belgeleri tasfiyede esas alınabilir.
6. .Tasfiye edilecek fonların MKS deki durumları, tasfiye kararın ilan edilmesi veya tasfiyesi ile ilgili belgelerin Kurumumuza iletilmesi ile veya fonun yatırım döneminin sona erdiği tarihten sonraki 4. İşgünü pasif yapılır.
7. Tasfiye edilen fonların kaydi paylarının iptali, şemsiye fonlara bağlı alt fonlar için kurucu üye tarafından, diğer fonlar için gerekli belgelerin iletilmesinin ardından MKK tarafından gerçekleştirilir.

## **M. HUKUKİ İŞLEMLER**

### **M. 1 - Haciz İşlemleri Genel Uygulama İlkeleri**

#### **Eski**

Kaydileştirilen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin Kayıtların Tutulmasının Usul Ve Esasları Hakkında Tebliğ'in 22 nci maddesi uyarınca kaydi sermaye piyasası araçlarının haczi ve tedbir işlemleri çerçevesinde yapılacak teyide ilişkin şekil usul ve esaslar aşağıdadır.

#### **Yeni**

25.02.2011 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 6111 sayılı *Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Ve Diğer Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 151. maddesiyle 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 10/A maddesine eklenen 5. fıkrayla kayden izlenen sermaye piyasası araçlarına ilişkin tedbir, haciz ve benzeri her türlü idari ve adli talebin münhasıran Merkezi Kayıt Kuruluşunun üyeleri tarafından yerine getirileceği, ilgili kanunlar uyarınca elektronik ortamda tebligatı yapılan alacakların takip ve tahsiline ilişkin hükümlerin saklı olduğu hükme bağlanmıştır. Bu çerçevede mevcut durumda Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından gönderilen e-haciz bildirimlerinin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esaslar aşağıdadır.*

### **M. 1. 1 - Hesabın hareketsizleştirilmesi ve teyit bildirimi**

#### **Eski**

1. Adli veya idari merciler tarafından, haciz ve tedbir taleplerinin doğrudan MKK'ya bildirilmesi halinde, MKK tarafından borçlu yatırımcı hesabı hareketsizleştirilerek "MKK'da işlem yapamaz" hale getirilir
2. Hesabın hareketsizleştirildiği anda, borçlunun hesabının bulunduğu ve esas itibariyle iş bu hesaptaki kurucu kayıtları tesis etmiş olan ilgili üyeye, MKK daki kayıtlar ile kendi kayıtları arasında mutabakat sağlayabilmelerini teminen Merkezi Kaydi Sistem (MKS) aracılığıyla bildirimde bulunulur. Üye, en geç kendisine MKK tarafından MKS sistemi aracılığıyla yapılan bildirim izleyen iş günü saat 12.00 a kadar MKS aracılığıyla MKK ya mutabık olduğunu veya olmadığını bildirir.
3. Üyenin mutabık olduğunu Merkezi Kaydi Sistem aracılığıyla bildirmesi veya en geç kendisine MKK tarafından MKS sistemi aracılığıyla yapılan bildirim izleyen iş günü saat 12.00 a kadar bildirimde bulunmaması hallerinde, borca yeter miktarda kıymet üzerine haciz uygulanır.
4. Hesabın hareketsizleşmesi ile sistem tarafından pasif duruma getirilen çıkış yönlü talimatlar haczedilen kıymet tutarının borcu karşılama durumunda sistem tarafından tekrar aktif hale getirilir.

### **Yeni**

1. Adli veya idari merciler Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından, haciz taleplerinin elektronik ortamda MKK'ya bildirilmesi halinde, MKK tarafından borçlu yatırımcı hesabı hareketsizleştirilerek "MKK'da işlem yapamaz" hale getirilir
2. Hesabın hareketsizleştirildiği anda, ilgili üyeye, MKK daki kayıtlar ile kendi kayıtları arasında mutabakat sağlayabilmelerini teminen Merkezi Kaydi Sistem (MKS) aracılığıyla bildirimde bulunulur. Üye, en geç kendisine MKK tarafından MKS sistemi aracılığıyla yapılan bildirim izleyen iş günü saat 12.00 a kadar MKS aracılığıyla MKK ya mutabık olduğunu veya olmadığını bildirir.
3. Üyenin mutabık olduğunu Merkezi Kaydi Sistem aracılığıyla bildirmesi veya en geç kendisine MKK tarafından MKS sistemi aracılığıyla yapılan bildirim izleyen iş günü saat 12.00 a kadar bildirimde bulunmaması hallerinde, borca yeter miktarda kıymet üzerine haciz uygulanır.

**M. 1. 3 - Hareketsizleştirme bildiriminde yer alacak detaylar aşağıda yer almaktadır.**

### **KALDIRILAN BÖLÜM**

1. Hukuki işlemin türü; ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, haciz,
2. Bildirimi yapan kurum; İcra dairesi, Vergi dairesi, Mahkeme
3. Dosya adı/numarası,
4. Borç tutarı,
5. Hukuki işleme konu yatırımcı bilgileri; Ad Soyad /Unvan, Sicil No, diğer kimlik bilgileri
6. Hukuki işleme konu yatırımcının hareketsizleştirilen hesap bilgileri,

7. Süresinde cevap verilmemesi halinde MKK kayıtlarının esas alınacağı,  
M. 1 .4 - Haciz ve tedbir kararını kaldırma esaslarına ilişkin ilkeler

**M. 1 .4 - Haciz ve tedbir kararını kaldırma esaslarına ilişkin ilkeler aşağıda yer almaktadır**

### **KALDIRILAN BÖLÜM**

- 1 Üyeler ancak kendi uyguladıkları haciz veya tedbiri, satış amacı dışında kaldırabilir.
- 2 MKK, üyeler tarafından uygulanan haciz veya tedbiri yetkili adli merci (icra dairesi, mahkeme vs.) kararı uyarınca kaldırılabilir.
- 3 Haczedilen kıymetlere ait ilgili İcra Müdürlüğünce gönderilen satış kararı hisse senetleri için İMKB’de düzenlenecek müzayede satışı şeklinde gerçekleştirilir.
- 4 Resmi müzayede satışına konu kıymetler, İMKB tarafından iletilen bilgiler dahilinde HACZ alt hesaplarından çıkarılarak, satışı yapan üyenin hesabına MKK tarafından aktarılır .
- 5 MKK tarafından haczedilen fon katılma belgelerinin satışı, haczi uygulayan icra veya tahsil dairesinin MKK tarafından haczedilen fon katılma belgelerinin satışını kurucudan talep etmesi ile gerçekleşir. Bu talebin fon kurucusu tarafından üst yazı ekinde MKK’ya bildirilmesi ile birlikte fon katılma belgeleri üzerindeki haciz MKK tarafından kaldırılır.
- 6 Satış karşılığı alınan YTL tutarları ilgili İcra Dairesince bildirilen hesaplara fon kurucusu tarafından gönderilir.

## **K. YATIRIMCI İŞLEMLERİ**

### **b.2. MKK Yatırımcı Bilgilendirme Hizmetleri belirleme**

#### **Eski**

Yatırımcı hesap bakiye ve işlemlerine yönelik sürekli bilgilendirilmelerini sağlamak üzere tercihlerinin alındığı kanal.

#### **Yeni**

Yatırımcı hesap bakiye ve işlemlerine yönelik sürekli bilgilendirilmelerini sağlamak üzere aşağıda belirtilen kanallardan tanımlama yapılabilir..

#### **b.2.1. e-CAS (Electronic Customer Alert System)**

#### **Eski**

Yatırımcıların hesaplarında tanımlı hareket olması durumunda anlık olarak sms ve e-posta aracılığıyla bilgilendirilmelerine yönelik tercihlerinin alındığı kanal. İletim MKKweb Yatırımcı yapılabilir.

#### **Yeni**

Yatırımcıların hesaplarında tanımlı hareket olması durumunda anlık olarak sms ve e-posta aracılığıyla bilgilendirilmelerine yönelik tercihlerinin alındığı kanaldır.İletim e-YÖNET portalından yapılabilir.

### **c. Hesap bilgilerinde değişiklikler**

#### **c.1. Adres güncellemeleri**

##### **Eski**

Yatırımcıların MKK yatırımcı hizmetlerinden yararlanması için cep telefonu ve elektronik posta adres bilgilerinin yatırımcılar tarafından güncellenmesine yönelik işlemlerdir. İşlem MKKweb Yatırımcı'dan yapılır.

##### **Yeni**

Yatırımcıların MKK yatırımcı hizmetlerinden yararlanması için cep telefonu ve elektronik posta adres bilgilerinin yatırımcılar tarafından güncellenmesine yönelik işlemlerdir.. İşlem MKKweb Yatırımcı ve e-YÖNET portalından yapılır.

#### **c.2. Şifre değiştirme**

##### **Eski**

MKK hizmetlerinin kullanımında güvenlik önlemi olarak kullanılan şifre bilgilerinin yatırımcılar tarafından değiştirilmesine yönelik işlemlerdir. İşlem MKKweb Yatırımcı ve AloMKK'dan yapılır.

##### **Yeni**

MKK hizmetlerinin kullanımında güvenlik önlemi olarak kullanılan şifre bilgilerinin yatırımcılar tarafından değiştirilmesine yönelik işlemlerdir. İşlem MKKweb Yatırımcı, AloMKK Sesli Yanıt Sistemi veya e-YÖNET portalından yapılır.

### **1.4. Kanallara Göre Gönderi Yöntemleri**

#### **Eklenen Madde**

1.4.b4. Yabancı dillerde düzenlenen her türlü belgenin Noter tasdikli Türkçe tercümesi de gerekmektedir.

### **1.7. e-Devlet şifresi ile Sicil Şifre Oluşturma**

#### **Eklenen Bölüm**

e-Devlet şifresine sahip olan kullanıcılar MKK Sicil Şifre gönderim koşullarında bulunan durumları sağlamaması ya da sağlamasına rağmen yeni bir sicil şifre ihtiyacı anında e-Devlet şifresini kullanarak e-YÖNET portalı üzerinden sicil şifre oluşturabilmektedirler.

e-YÖNET Portal > Yatırımcı Üyelik sayfasından “Yatırımcı sicil numarası ve şifre nasıl alınır?” bağlantısından ulaşılan sayfada yer alan bağlantıdan e-Devlet sayfasına yönlendirilir.

Kullanıcı, e-Devlet sayfasında kendisine uygun bağlantı seçeneğini seçerek kimliğini doğrulamalıdır. Kimliği doğrulanan kullanıcı e-YÖNET portalına yönlendirilir ve sicil şifresini oluşturur.

## ***S. EK: ELEKTRONİK İŞLEM ESASLARI***

### **MERKEZİ KAYDI SİSTEM (MKS) ELEKTRONİK İŞLEM ESASLARI**

#### **I- Genel Esaslar**

#### **2. Tanımlar :**

##### **Eski**

c. Merkezi Kaydi Sistem (MKS): Kaydi sermaye piyasası araçlarını bilgisayar ortamında, ihraççılar, hak sahipleri, aracı kuruluşlar ve diğer MKK üyeleri itibariyle tutmak ve izlemek üzere MKK tarafından kurulup yönetilen yazılım ve donanım bütününden oluşan elektronik sistem.

##### **Yeni**

c. Merkezi Kaydi Sistem (MKS): Kaydi sermaye piyasası araçlarını bilgisayar ortamında, ihraççılar, hak sahipleri, aracı kuruluşlar ve diğer MKK üyeleri itibariyle tutmak ve izlemek üzere MKK tarafından kurulup yönetilen yazılım, donanım, network ve güvenlik sistemleri bütününden oluşan elektronik sistem.

#### **3. Üyelerin MKS'ye Bağlantılarına İlişkin Fiziki Alt Yapı**

##### **a) Aracı Kuruluşlar için Öngörülen Bağlantı Yapıları**

##### **Eski**

Aracı kuruluşlar MKS'ye,

i. Mevcut olan Takasbank bağlantısını kullanarak

ii.MKK ile aralarında kiralayacakları hatlar

yoluyla ulaşabilirler. Takasbank hatlarını MKK için de kullanacak aracı kuruluşların bir problem yaşamaları halinde bu kuruluşlar Takasbank tarafından sağlanan dial-up bağlantıyı yedek hat olarak kullanacaklardır. Bu hatta da sorun olması durumunda belirtilecek adres değişikliği ile MKK'ya dial-up bağlanıp MKK işlemlerini gerçekleştirirler.

## **Yeni**

Aracı kuruluşlar MKS'ye,

i.Mevcut olan Takasbank bağlantısını kullanarak

ii.MKK ile aralarında kiralayacakları hatlar

yoluyla ulaşabilirler. Takasbank hatlarını MKS'ye erişim için de kullanacak aracı kuruluşların bir problem yaşamaları halinde bu kuruluşlar Takasbank tarafından sağlanan dial-up bağlantıyı yedek hat olarak kullanacaklardır. Bu hatta da sorun olması durumunda belirtilecek adres değişikliği ile MKK'ya dial-up bağlanıp MKK işlemlerini gerçekleştirirler.

### **b) İhraççılar İçin Öngörülen Bağlantı Yapıları**

## **Eski**

İhraççılar MKK nezdindeki MKS'ye internet üzerinden bağlanırlar. İhraççıların MKS'ye bağlanacakları statik IP adresini MKK'ya yazılı olarak bildirmeleri gerekmektedir.

## **Yeni**

İhraççılar MKK nezdindeki MKS'ye internet üzerinden bağlanırlar. İhraççıların MKS'ye bağlanacakları statik IP adresini MKK'ya e-mail ile bildirmeleri gerekmektedir.

### **8. MKS'ye Elektronik Olarak Erişilememesi Durumunda Uygulama Esasları**

#### **a. Üyelerin MKS ile Bağlantılarının Kesilmesi**

## **Eski**

Üyelerimizin bağlantı sorunları nedeniyle MKS'ye ulaşamamaları durumunda uygulanacak esaslar aşağıda belirtilmiştir:

i) Üyelerimizin, Takasbank kiralık hatlarında kesinti olması durumunda:

- Takasbank'ın ISDN hatları ile MKS bağlantısı mümkündür, bu işlem otomatik olarak yapılmaktadır.
- Aracı Kuruluşlar MKK ile aralarında oluşturacakları kiralık devre ile MKS'ye bağlanabilirler
- ISDN üzerinden bağlanmak için, kullanıcı ismi ve şifrelerini MKK Teknik grubundan aldıktan sonra, ISDN modem bağlantısı ile MKK'nın (212)3931930 numaralı ISDN hattına bağlanarak işlemlerini gerçekleştirebilirler.

## **Yeni**

Üyelerimizin bağlantı sorunları nedeniyle MKS'ye ulaşamamaları durumunda uygulanacak esaslar aşağıda belirtilmiştir:

i) Üyelerimizin, Takasbank kiralık hatlarında kesinti olması durumunda:

- Takasbank'ın ISDN hatları ile MKS bağlantısı mümkündür, bu yönlendirme üyelerin kullandığı router üzerinde otomatik olarak yapılmaktadır.
- Aracı Kuruluşlar, MKK ile aralarında daha önceden oluşturdukları kiralık devre varsa, bu hatlar üzerinden MKS'ye bağlanabilirler.
- MKK ISDN hatları üzerinden MKS'ye bağlanmak için, MKK Network ve Güvenlik Grubu ile [security@mkk.com.tr](mailto:security@mkk.com.tr) adresi ile iletişime geçilerek kullanıcı ismi ve şifrelerini aldıktan sonra, ISDN modem bağlantısı ile MKK'nın (212)3931930 numaralı ISDN hattına bağlanarak işlemlerini gerçekleştirebilirler.